

ПЕРЕДПАТА на „РУСЛАНА“

вносити: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тижні 6 до-
лярів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Подинок число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.“ — З Русланових пошлєв М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
веділь і руских свят о 5 год.
по полудни. — Редакция, адміні-
страция і експедиция „Руслана“
при ул. Хмельового ч. 15, II.
поверх. Експедиция місцева
в Агенції Соколовского в пасса-
жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попередню засторогу.

Редакція лише неопечатані
є вільні від порта. — Оповістки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісланім“
40 сот. Подяки і приватні
дonesеня по 30 сот. від стрічки

Пересилєне в Угорщині і єго вага для монархії.

(Δ) Відома резолюция в справі покликун-
ваня резерв придумана гр. Аппонєм а приня-
та в правительственну програму гр. Куеном
не мала иншої цілі, як обмеженє політичних
і війскових прав Корони і поставленє єї в по-
вну зависимість від угорского сойму. Монарх
мав би бути тільки виконнаком ухвал угор-
ского сойму. Отже монарх не мав би права
покликувати довірених своїх дорадників і са-
мостійно поступати в дусі констатудії, але
бути виконним органом волі угорских вельмож,
котрі кермують соймовою більшостью. До чого
могло би се довести в часі воєнної грози і
небезпеки, можна собі легко уявити.

Одним з тих чинників, котрий ставив в
обороні війскових прав Корони, є також міні-
стор війни Авфенберг і нічого дивного, що з
Угорщини проти него звертають все вістрє пе-
ресилєня і намагають ся єго становище під-
копати і зробити єго зовсім неможливим за-
для того, що він причинив ся також до уда-
ремненя змагань угорских політків. В тій ці-
лі придумано в угорским дневникарстві хи-
трий спосіб.

Півурядовий Pester Lloyd пустив для
затривожєня угорської суспільности вісти, що
міністер війни, бувши ще генералом в Угор-
щині, вярсовив перед кількома роками заяв
для міністра війни про висылку війска на У-
горщину, щоби єей край наїхати і позбавити
єго конститудійних свобод. Вість ся очевидно
немыслима для кожного, хто лише троха об-
знакомлений із становищем і обовязками вій-
скового коменданта. Обяслена ся вість на
некритичність широких верств народних і на

дражливість малярских загорільців, а придумана
зловними противниками спокою і ладу
в державі. Ціль єей вдумки зовсім неможли-
вої і рішучо запереченої в міродатного місця
є настроєнє широких кругів суспільности проти
спільности армії, проти міністра війни, що
стоїть непохитно за сею спільностью, щоби єго
зробити неможливим, а знаменно також і се,
що урядове угорске бюро кореспонденційне
розвєсло вість, начеб міністер війни виїс уже
просьбу о відставку, чого очевидно так горя-
чо бажалиб деякі верховладники малярські.

Пост, пованє сих малярских верховладни-
ків є зовсім безпримірне. Певно, що парла-
ментарна більшість має право заняти стано-
вище супроти одвічального правительства, але
не було ще случая, щоби уступаюче міні-
стерство уживало півурядових органів до на-
пасть на урядові личности, як се стало ся в
Pester Lloyd-і, проти личности, котра єсть
дорадником Корони і стає сьміло в обороні
загрожєних єї прав. Се стає наглядним дока-
зом, як угорскі верховладники не перебира-
ють в способах, щоби підкопати становище
не любих їм личностей, в тім случаю міні-
стра війни.

Вся злоба викликана тут з того приво-
ду, що угорскі верховладні круги ніяк не хо-
тять допустити до розширеня виборчих прав,
щоби тим способом не втратити свого верхо-
владного становища. Там то намагають ся у-
вагу суспільности від єей справи звернути в
иний бік і заманити суспільність змаганям
до розширеня і скріпленя своєї верховлади в
угорским соймі. Отсе поступованє стає однак
неперечним доказом конечности виборчої ре-
форми і розширеня виборчого права, щоби
там прийшли до голосу також инші верстви

котрі би вийшли поза ненастанні державно-
привні спори, а звернули ся до мирної пози-
тивної роботи законодатної в користь всего
населєня держави.

Сєго дня починає монарх переговори з
угорскими політками і державниками і пере-
довєсім бажав вислухати поглядів на сучасне
положенє і пересил не предсідників обох па-
лат угорского сойму гр. Чакого і Навая.
Там будуть могли угорскі політики впевнити
ся що до волі монарха, котра буде рішаючою
в дальшм розвитку пересилєня і переконаті
ся про нестійність вістий про мнимий війско-
вий заговор на права Угорщини, але також
зрозуміють, що тут не розходить ся о обме-
женє прав Угорщини, але о охорону і обезпе-
ку спільних справ монархії і о права другої
половини держави, Австрії.

Тимчасом гр. Тісса, котрий та-
кож має бути покликаний до монарха, ро-
зочув змаганя, щоби конечно удержати при-
кєрмі правительства гр. Куєна. Якою ходою
підє дальшій розвиток пересилєня і як буде
оно полагоджєне, хто стане на чолі нового
правительства, годі ще нині вказати, але се
річ певна, що до керми буде покликаний держа-
вник, котрий давав би поруку успішної діяль-
ности законодатної угорского сойму, усунєня
війскового пересилєня і ухваленя необхідних
конечностей і потреб для армії і обезпеки
монархії. Змаганя початі гр. Тіссою не при-
чинили єе до згромаженя, а навпаки до ро-
звирєня пересилєня, бо тут вже розходить ся
не о річеві права Корони а о личні єї права.

**Основи, задачі і змаганя „Християнсько-
суспільного сторонництва“.**

„Жатва убо многа, дїлателєй же мало.“
(Дальше).

Чи хліборобам треба заводового підготовленя?

Можна тепер вже стрітити таких селян
хліборобів, котрі вже єввідомі того, що треба
чогось навчити ся, як чоловік бажав в світлі
до чогось дійти, добити ся якогось значєня.
Сильна рука і кріпке здоровлє вже нині не
вистарчають в господарстві, а також і спосіб,
як господарили наші батьки та діти, не зов-
сім придатний. Число людий збільшило ся,
грунти подробили ся, отже треба всіх спосо-
бів і всіх сил добувати, щоби виживити ро-
дину та выдержати конкуренцис. Нині треба
дбати про те, щоби з того малого кусника
землі видобути в двох, в трох стілько, як
давнійше, а се можливо „закопаний в рілі
скарб“ добути тільки умілою госпо-
даркою, а до того треба заводово-
го знаня. Хто не поступав, той іде вспять,
а застоє всяка єсть занепадом. Считав отже
не одє, яким способом добути со-
бі може наш хлібороб-селянин
потріблє знанє?

Очевидно инше знанє господарованя по-
тріблє для дїдича, инше для великого хлібо-
роба-селянина, а знов инше для звичайного
пересічного господаря. Але передовсім розхо-
дить ся о розумну науку молодежи.
Підготовленє дає передовсім народна
школа.

Др. Ярослав Гордінський.

**Польонофільство
Миколи Устияновича.**

Вже близько рік тому, як я жалував ся
в статі „Тихі ювіліє“ („Руслан“ ч. 69.) на
се, що в нас призабуто троха двох наших за-
служених письменників: Миколу Устияновича
і Антона Могильняцкого. Та ще минув рік
від часу написаня сих стрічок, як у нас по-
старано ся бодай у часті направити єей не-
достаток. „Записки Наукового Тов.
ім. Шевченка“, „Діло“, „Неділя“
і ин. часописи присьвятити єї справі окремі
статі, в яких сказано дещо цікавого про осо-
бу Миколи Устияновича. Про Могильняцкого
були також згадки — здаєть ся в „Неділі“
— але їх було дуже мало. Між статями про
Устияновича визначають ся передовсім невеличкі
обємом, але за се справді гарні „Спо-
мини про Миколу Устияновича“ радн. Ти-
тка Рєваковича („Діло“ 1911 р. ч.
271), де ш. автор обговорює москвофільство
поета. Як pendant до сих споминів напечатав
радн. Рєвакович в сєгорічнім „Ділі“
(ч. 41. або порядковє: ч. 8030) цікаву розвід-
ку п. з. „Польонофільство Ник. Устиянови-
ча?“ Не тільки тому, що в єї розвідці за-
чеплена моя особа; але й тому, що піднесе-
не в наголовку питанє такї потребує розв'яз-
ки, хочу поговорити кілька слів про него.

Головний зміст розвідки радн. Рєва-
ковича лежить в отсих словах: москвофі-
ли „помавляли поета Миколу Устияновича о
польонофільство, коли він 1859 р. заявив
свою згоду на заведенє латинки в україн-
ській мові. Сей закид повторив др. Ярослав
Гордінський в своїй розвідці: „Тихі ювіліє“...
Закид єей є цілком несправедливий, бо в ча-
сі від 1838—1885 а може і скорше не можна
закинути польонофільства нашому поетові“.
Далі наводять ш. автор причини, чому Устия-
нович не любив Поляків, а як доказ єго про-
типольонофильских поглядів цюдає оповіданє
про се, як то він 1861 р. їхав з Устиянови-
чем на єго санях чотири милі до Славска, як
поет розказував єму про несправедливість
Поляків супроти Українців і як від впливом
сєго оповіданя став сам ш. автор сьвідомим
Українцем. І кінчить ся статя отсими слова-
ми: „А поет хоть був яко висококультурний
чоловік, правдивим Европейцем, все дуже
чемним для всіх, отже і для Поляків, але ні-
коли не забував на те, що Поляки через пять
століть гноблять українско-русский нарід, ба
що привели єго до цілковитої руїни. Чи мо-
жеж тут бути бесіда про польонофільство Ни-
коли Устияновича? Цілком ні! Єго товариші
в 1848 року, як Яків Головацкий і другі ду-
же добре знали про те; але помавляли єго
1850 і лизнійше о польонофільство і шкодили
єму в консисторії... Никола Устиянович не
був польонофілом і годив ся 1859 р. з заве-
денєм латинки в українским письмі лиш то-
му, бо був тоді переконаний, що український

нарід, прийнявши в письмі латинку — посту-
пить великаньскими кроками наперед“.

Зачну від кінця заміток радн. Рєва-
ковича.

Не знаю, відки має радн. Рєвако-
вич вістку про се, що Устияновича пред-
ставляли Яків Головацкий і тов. в консисто-
рії польонофілом (бо так, здаєть ся, належить
розуміти слова рад. Рєваковича) і шко-
дили єму сьм способом, але ся вістка має
богато правдоподібности за собою і кидєє
справді цікаве сьвітло на способи, якими мо-
сквофіли пятьдесятє років опанькували львів-
ську консисторию. Та се тільки пригадїно.

Що до польонофильства Миколи Устия-
новича то нема сумніву, що були такі хвилі в
єго житю, коли він був польонофілом. Були
се іменно часи перед 1836 р. і нема ніякої
причини що до того сумнівати ся. Посьвідчає
се не тільки Яків Головацкий (Ли-
тературный Сборникъ Гал. рус.
Матицы 1885, стор. 14), а й сам Микола
Устиянович (Там же, стор. 42), котрий
так розказує про се ширше в своїй віршован-
них „Вспоминах“, писаних на рік перед смер-
ттю, в місці, де говорить про свою шкільну
науку:

„Крім того богатства шкіль висших науки,
Що мьслиль лоічно і правильно вчили
І змьсли скріпляли, роздали ся звуки,
Що в серцю шляхотні чувства розбудили:
Почутє братерства, взаімной любови,
Охота до жертви за братню долю,

Готовість проляти за ню струю крови,
Житє положити за народа волю.
Помню, як хвилєво в подібнім настрою,
Завозваний мріями ошоломлєних,
Чувством я скланяв ся за Польцу до бою...“

Печатаючи єї „Вспомини“ в „Запис-
ках наук. Тов. ім. Шевченка“ (1911 р.
т. CIV.), додав я до що їно наведених стрі-
чок таку замітку, яку уважаю нелишньою рі-
чю повторити й на отсім місці: „поясненя
прихильности (Устияновича) до Поляків в сьм
часі в печатаній автобіографії (у „Лит.
Сборнику гал. рус. Мат.“ 1885 р.) не по-
кривають ся зовсім із „Вспоминами“. Бо ко-
ли в „Литературнім Сборнику“ старєє ся У-
стиянович виправдати своє поступованє тіль-
ко зверхним способом — польонізаційною си-
стемою, у своїй неофіціальній сповіді („Вспо-
мини“ не були печатані за житя поета) надає
він с оім тодішнім симпатиям більше ідейно-
го підкладу і признає се зовсім явно. Се при-
знає значєннє, коли зважимо, що Устиянови-
чеви було вже 73 літ“.

Так має ся справа з польонофильством
Устияновича молодечих літ. Инша річ — єго
польонофильство 1859 р. Радн. Рєвако-
вич каже, що такий закид робили Миколі
Устияновичеві „прихильники зілляня украї-
нської мови з москвофільскою“, такий закид по-
вторив і я. Повторяючи єей закид у статі
„Тихі ювіліє“, вказав я й жєрело, відки я єго
взяв. Ту опирає ся на відомій книзі проф. К.
Студинського „Кореспонденция Якова

В. Адамский Дивани. — Портїєри. — Фїранки. — Стори. — Волпе femme. — Матерії мебльозі.
Львів, Тотель Жоржа — Ціни знижені

Але нехай ніхто не думає, що скінчили народну школу, досягнувши вже все, потрібне знання. Життя нині вимагає далеко більше знання, як подає народна школа, а до того народна школа не приладжена ще зовсім до практичного життя, до практичних життєвих потреб нашого хлібороба. Дперва по скінченню народної школи молодіж стає перед практичними потребами і задачами життя щоденного, починає розуміти своє будуче життєве покликання і призначення.

В тій цілі при народних школах має відбуватися доповнюча трилітня в а у к а, котра повинна впроваджувати молодіж в практичне знання потрібне в життю. На жаль однак мало ще де така наука відбувається правильно і з пожитком, а так само мало ще де селянство і молодіж навіть в такому случаю, де має доброго учителя, користується сею доповнючою наукою, відтягає від неї з різних причин, то вимовляє ся потребою помагати родичам в господарстві, то потребою зарібку ітд. Тим способом мало ще де молодіж набуває таких практичних відомостей, а мало де є потрібні і способні до того учителі, та й книжка для науки доповнюючої за мало ще практична.

По інших краях позабудили таку науку заводоу в зимових школах від початку листопада до кінця марця.

Крім того і у нас висилають вандрівних учителів по селах або містечках, коштом краю, однак з того нема великого хісна, бо звичайно ті вандрівні учителі послугують ся польською мовою, а нераз не знають місцевих господарських умовин.

Також товариство „Просвіта“ устроювало такі виклади, а тепер переняв на себе ся задачу „Сільський Господар“, однак і тут ще не маємо добрих заводоу а при тим і практичних учителів хліборобства. А тимчасом господарство, наколи має принести добрий дохід на малім ґрунті і вживити численну роботу, повинно бути звірцево улажене, окрім хліборобства властивого чи рільництва обіймати також інші галузі, як годівлю домашньої птиці, пчоларство, садівництво і т. п. побічні господарські справи. В тій цілі треба розповсюджувати курси молочарства, садівництва, пчоларства, огородництва, управу льну і конопель і т. п. До декотрих галузей господарства треба заправляти також дівчата.

Але за мало самої теоретичної науки. Треба й практичного знання. Як промисловець і ремісник повинен відбутися час науки і проби яко челядник по всяких вартатах, щоби щось нового побачити, доповнити своє практичне знання, так повинен перейти практик науку і молодий хлібороб. Добре, наколи такі молоді хлібороби відбувають таку практик науку на чужих навіть подальших господарствах. В Швейцарії є добрий звичай, що добрі господарі-хлібороби обмінюють ся

обопільно своїми дочками і синами на якийсь час для практик науки.

Дальше образование заводоу потрібне однак і для самостійного господарств хлібороба, поступ є конечний. Чоловік повинен вчити ся не до старости, але до смерти. Нагода до того є в заводоу товариствах і спілках хліборобних, читальнях, котрі повинні би подавати поучне знання у викладах. Потреба устроювати курси з викладами практичними з усіх галузей господарства, закладати заводоу книгозбори і т. п. Видане популярної малої енциклопедії господарської було би конечне, а також популярні часописи повинні звертати бачність на заводоу образование і знання господарів, а не кормити народу лише пустою політичною січкою. Господарські вистави багато можуть також поучити.

Повдинче господарске книговодство є необхідне і в тим напрямі треба заводити курси, бо як влучно сказав в Шевченковій „Наймичці“: „Хто не лічить, то той і не має“.

Потреба також суспільного образования і поуки про горожанські, господарські, суспільно-політ. права і обовязки в громадї, краю і державі. Добрі часописи, розумні книжочки і курси з викладами в тим напрямі є необхідні. Наука вичучена з досвідом може двигнути до поступу, добробиту і гаразду наше хліборобске селянство і міщанство.

(Дальше буде).

Огляд часописий.

(Шевченкові роковини. Справа пам'ятника Шевченкові в Києві. Новини з нагоди роковин в часописях подані).

(Дальше).

Недавно подали ми вже вістку про англійський переклад деяких Шевченкових творів. Сегодня доповняємо сю вістку листом Подолянця з Лондону, поміщеним в „Раді“. Подолянин пише:

„Нарешті маємо вже дещо з Шевченка і по англійському! Хоч поволі, та невпинно, скарби української культури знаходять собі дорогу у широкий світ, скрізь зустрічаючи те „просимо до господи“, яке належить їм за їхню дійсну вартість.“

На сих днях вийшла з друку в Лондоні маленька книжочка на 64 сторінки під заголовком: „Six lyrics from the Ruthenian of Taras Shevchenko“ — шість ліричних віршів Тараса Шевченка, переклад з українського; в якій уміщено отсі твори Шевченка: „Мінають дві, мінають ночі“, „Зоре моя вечірняя“, „Жнець“, „Заповіт“, „Мені однаково“, і „Зима“. До книжочки додано передмову перекладчика, та доволі докладний життєпис українського поета на 17 сторінок друку.

леж чи супроти цього тону сего листу є яка основа не вірити єму? І видно, що Устиянович стояв за латинською азбукою й календарем не так тому, що се могло би причанити ся до поступу українського народу, як радше для уникнення переслідувань — або говорючи острійше: для окуплення ласки Поляків. Писане статі за латинською азбукою до віденського „Сборника“ (тамже, стор. 441), котрої Вислободчик не хотів однак прийняти і рівноча на просьба о парохію у відомого пропагатора латинської азбуки в українським письменстві ґр. Агенора Голуховського — також повинна кинути тінь на щирість тенденцій Устияновича.

А що Устиянович в р. 1861 був настроєний уже проти Поляків — сеж нічого дивного; сеж було вже після його метаморфози в москвофіла. І се також не дивно, що Устиянович міг бути якийсь час прихильником Поляків, хоч був свідомий шкідливости такого напрямку. По перше питане, чи сї єго польонофільські тенденції були щирі, чи они були вимушені журбою о удержане родини; а по друге, знаємо, що Устиянович був пр. зовсім свідомий шкідливости й безідейности москвофільства, а таки не зривав з ним.

Сих кілька слів уважаю конечн ю річию сказати pro domo mea і в інтересі правди, щоби хто не думає, що мій закид Устияновичеві не мав ніякої основи.

Коломия, дня 23. лютия 1912.

Годить ся дещо сказати як про переклад, так і про вступ і біографію Шевченка, додані перекладчиком. Беручи справу загально, переклад Шевченкових віршів на англійске, не дивлячись на деякі помилки і занадто далекі відходження від ориґіналу, безумовно зроблений добре, — з захованем, де було можна, Шевченкового розміру, з відданем єго духа і характеру. Однак даремне було б шукати в перекладі тої первісної сили, і нічим нестриманого потоку почуття, яким так відрізняєть ся Шевченко поміж інших поетів-величів. Але в сьому ледве чи можна було винувати перекладчика — в сьому винен коли так можна тут сказати, перш за все сам Шевченко з єго незрівняною геніяльностю. Перекладчик, чи краще мовити, — перекладчиця, і сама зрештою се визнає, зазначаючи у своїй передмові до читачів скрутість свого становища. Згадвши про сю передмову, скажемо про неї більше. Перекладчиця висловлює в ній скілька своїх поглядів на українську мову і інші близькі справи. Отже визнаючи „чарівну музикальність“ нашої (Ruthenian) мови, она далі зве її a minor Slavonic idiom between Russian, Serbian and Polish — другорядним слов'янським діалектом, що стоїть посередній між російською, сербською та польською мовами. Ся „другорядність“ нашої мови, і її так би мовити захованість від сьвіту і є властиво причиною того, що перекладчиця зважилась на переклад, бо „коли чолорік лишає безсмертні твори“ в екзотичній мові, „то шкода, щоб єго твори лишили ся неперекаланими, чекаючи на досконалий переклад їх, що може ніколи й не прийде“.

Сей „песимізм“ перекладчиці що до наших справ, заснований мабуть на її незнайомости з нашим сучасним розвитком, відповідає певне і за долучення в книжці, до шести поезій Шевченка, перекладу „Пісні о купці Калашникові“ Лермонтова. Трохи чудно виглядає ся злука Шевченка з Лермонтовим, але оно знов викупаєть ся щирою любовю перекладчиці до нашого поета, і її безумовно прихильністю до України і українського. До речі, наш край, перекладчиця пише по англійському Україна, тоб-то транскрипцією, яка безумовно більше відповідає українській вимові слова, але яка розходить ся з загальною уживаною в англійске мові і ухваленою традицією формальною Ukraine (перше вимовляєть ся „Юкреїна“, друге „Юкрейн“).

Перекладчиця, пані Е. Л. Voynich, добре відома в Росії, через переклад на російске її славного роману „Оводъ“. Пані Воїнич з роду Англіяка, якої прізвище дошлюбне було Miss Bull, і яка одружилась з російським емігрантом п. Воїначом, котрий, як не помиляємо ся, з України.

Преса лондонська зазначила на своїх сторінках появу Шевченка в англійському перекладі. Цікаво, що був зазначений власне Шевченко, і Лермонтова „Пісня о Калашникові“, не зважаючи на її чарівну красу і на розкішність англійського перекладу п-ні Воїнич лишила ся зовсім на зановоу. Мабуть се можна засувати тим, що „Пісня о купці Калашникові“, як і інші речі Лермонтова, вже перед сям багатьо разів появлялись в англійській мові, а Шевченко був осе перекладаний чи не у перше. В „Daily News“ п. Robert Lynd спивняєть ся докладно на нашому поеті. Характеризуючи єго, своїм звичаєм, сьмілими, різкими і часом ризикованими рисами, сей критик між иншим говорить: „Шевченко, — сей український варвар, раб, пияци, поет, маляр, патріот був занадто живо оточений в своєму реальному житті пеклом, щоб мати який смак до recherche purgatore песимиста (трохи вище в своїй статі критик згадував власне про такогo поета-песимиста зайнятого аналізуванем і смакуванем аналізуваня). Критир зве Шевченка „дикою птицею, посадженою в клітку“, розповідає єго біографію, наводить переклад „Мені однаково“, і каже: „безмежна щирість сїєї поеми прориваєть ся навіть крізь переклад“...

Шевченко зробив для України те, що Бернс зробив для Шотландії.

С. Подолянин.

London, 17—II. 1912.

Просимо помагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

З державної ради.

Палата послів радилась вчєра дальше над справою дорожній. По промовах пос. Винарського, звітників комісії і звітників меншости наступили спростованя фактів, а о год. 4. приступлено до голосованя.

Підчас розправи пп. Заранський і Тайфель поставили формальний внесок, щоби внески дорожній комісії в справі картелів, дорожній вугля і нафти відослати до комісії господарства, а внески що до спиритного податку до комісії фінансової.

Пос. Зайц зазначив, що ті внески є суперечні з постановами правління і їх не повинно ся віддавати під голосоване.

Палата заявила ся за допущенем тих внесків під голосоване.

Внесок о відслане внесків дорожній комісії до комісії господарства відкинуто що до дорожній вугля і нафти в звичайнім голосованю 235 гол. проти 196, що до адміністраційних заряджень проти картелів в поіменнім голосованю, якого домагалась соціялісти, 241 гол. проти 162; другу часть внеску п. Тайфля о предложене матеріалу картелевої анкети, як також в справі внесеня ще передлітнім феріям правительственної предлоги в справі управліня правительством справи картелю — прийнято.

Приступлено до голосованя над внесками дорожній комісії в справі адміністраційних заряджень проти картелів.

Першу точку внеску комісії в справі ампольованя великої торговлі — відкинуто прийнято внесок п. Штайнгава з вівзанем правительства, щоби супроти картелевих підприємств примінено адміністраційні зарядження, привневолючі їх до зниженя цін. Додатковий внесок п. Домеса (соц.), щоби висказати правительству заяву недовіря за нешопановане ухвали посольської палати що до розпочатя переговорів в справі внесеня заборони ввозу сахарини — відкинуто 243 гол. проти 164. Відкинуто також внесок п. Полта, щоби евентуально знести ввозові цда від товарів, вироблюваних картелями.

При голосованю над внесками в справі вугля три точки, що відносять ся до примусового заряду і т. д. копалень вугля, відслано до комісії господарства з порученем, щоби влучено їх до варад над новелею до гірничого закона. Ухвалу сю прийнято 218 гол. проти 198. Інші внески комісії в справі дорожній вугля ухвалено.

В справі спиритного податку прийнято першу точку внесеня комісії, яка домагає ся як найскоршої предлоги начерка закоу що до внесеня зовсім всяких безпосередних і посередних премій для фабрик спириту і горалень, з вівком малих рільничих горалень, в наслідок чого відпало голосоване над першою точкою п. Мікляса що до переговорів в тій справі з угорським правительством.

Другу точку внеску п. Мікляса з вівзанем правительства, щоби поробило всякі зарядження, щоби найпівніше в 1917 р. були внесені всякі премії для горалень з вівком малих горалень рільничих і спідільних — відкинуто.

Вкінці прийнято внесок, який визнає правительством, щоби рішучо виступило проти рафінерий спириту, домагаючих ся концесійного примусу для спиритного промислу. Внесок п. Діаманда, щоби в часі неурожаїв, було дозволено виробляти спирт з бараболі і кукурудзи — відкинуто.

Палата прийняла внесок дорожній комісії (п. Штайнгава) з вівзанем правительства, щоби в цілі здержаня дорожній нафти, вело дальше дотеперішну акцію і поробило всякі зарядження, щоби ціни нафти остали на відповідно низкій стопі. До сего внеска прийнято додаток п. Діаманда, щоби основою обчисленя ціни були кошти продукції фабрики нафти в Дрогобичі.

По скінченю голосованя, яке тривало 4 години, приступила палата послів до слідуочної точки дневного порядку, т. є до першого читаня військового закона.

Предсідник зарядив записуване бесідників. Слідуоче засідане нині.

Між внесеними вчєра запитами находить ся запит всіх чеських сторонництв в справі упослідженя чеського шкільництва в Австрії долішній.

Головацкого в літах 1850—62. У Львові, 1905“, де на стор. CXLIX. читаємо дослівно: „Члени „Погодинской колонії“ постарали ся о се в консисторії, що Устияновича поминано при обєздах парохій, а що в него була численна родина і недоставало сильної волі, тому почав він шукати в р. 1859 своєю статією за латинською азбукою помічи у польскої шляхти“. А оперте се тверджене на отсіх словах Івана Головацкого, які читаємо в єго листі до брата Якова з дня 7. (17.) грудня 1859 р. (у що йно згаданій книзі проф. Студинського, стор. 479): „Отець Николай Устияновичъ былъ здѣсь (у Відні) нѣсколько дней — просилъ графа Агенора (Голуховского) и Ланцкоронскаго о приходѣ въ Роздолѣ, и безъ сомнѣнія получилъ его, если консисторія приметъ его въ терно. Смотря на его численное семейство надобно желать, чтобъ Святоюрцы помиловали и приняли его въ пропозицію. Мы съ нимъ провели нѣсколько часовъ вмѣстѣ, я притворился, будто ничею не знаю о его затѣяхъ почасти латинской азбуки и календаря. При стаканѣ вина развязался языкъ, и выпало изъ устъ: „часъ бы, чтобъ мы приняли латинку, иначе не перестануть преслѣдовать враги!“ — Видя однакже, что я вовсе не одобряю его мнѣнія, обратилъ онъ разговоръ на другой предметъ; видно лядская жилка глубоко вросла. — Мы встрѣтились и расстались друзьями. — Пусть все на чужія руки идетъ!“

Що правда, се свідочтво москвофіла, а

Політичний огляд.

Заграниця.

Італійсько-турецька війна В віденських політичних кругах кружляє чутка, що італійська флотія задумує бомбардувати місто Солунь. Немов на потвердження цієї вістки одержала „N. fr. Presse“ під вчорашню дату депешу, що з італійські воєнні пароходи появили ся в солуньськнм заливн недалеко морської ліхтарні Карандза. Один з тих пароходів підплинув під монастир Сімона Петра і задержав ся там через 20 хвиль. Кілька малих, наповнених деревом турецьких вітрильників задержали італійські кораблі, але небагом пустили їх в дальшу дорогу. Два воєнні італійські кораблі кружляють біля Каравелля, Дедеагач і біля острова Тазос.

Ще більше, чим гроза бомбардування міста Солуня лякає Турків намір італійської флотії: нападу на Дарданелі.

Ціла турецька флотія, зложена з 4 лінійних кораблів і 10 торпедових суден, стоїть на все готова в дарданельськнм проливн.

Не менше енергично беруть ся Італійці до борби на суші. З Триполісу довозять, що вчора кинули Італійці 28 бомб з висоти 2.000 м. на громаду уоружених Турків та Арабів. Кожда бомба містила в собі кільограм вибухової матерії і досягала ціли при повнім матеріальнім і моральнім (!) успіху.

Страйн вугленків. В Англії загальнопересвідчені, що протягом біжучого тижня дійде при посередництві правительства до порозуміння зі страйкуючими, а представниками копальняних зарядів і в будучий понеділок зачне ся знова праця. Оптимизм оснобує ся на сім, що представники обох сторін згодили ся на предлогу правительства відбувати спільні конференції а також на неперовіреній ще доси чутці, що робітнича організація в північній Англії заняла нове становище в справі мінімальної платні, а іменно рішила відступити від жадава, щоби управильне мінімальної платні наступило на основі тарифи, ухваленої робітничими організаціями. В такім случаю на конференції працьодавців і робітників, що начала ся в Льондоні, може дійти до заключення компромісу, тим більше, що також валійські власники копалень в засаді годять ся вже на заведенє мінімальної тарифи.

В Німеччині углевий страйн не в загальній. Покинуло роботу менше більше половина робітників вестфальско-надревських копалень. Члени сильної католицької організації поводять ся відпорно супроти страйку. Виключною ціллю страйку в Німеччині є підвишенє платні, що від року 1907. обнизилась ся пересічно о 110 марок річно. З сеї самої причини готов вибухнути страйн в Саксонії, де навіть після урядової статистики нинішня платня є значно низша, як в 1909. році, мимо того, що ціни споживих артикулів дуже піднесли ся в гору. Углевих робітників в Саксонії є 33.000, з чого около 20.000 грозить страйком, ваколи в найближшнм часі не наступить полішенє платні.

В Англії розвиток страйкового руху в мирний, за те в Німеччині, де нема одноцільного діланя робітничих організацій, приходить до острнх перепалок між страйкарями і робітниками охотними до праці, вмішує ся поліція і вже в кров та й труши.

Найновіші телеграми приносять вістку, що й в Чехії і готують кожної хвилі прийти до страйкового вибуху, бо жадає гірників з округа Цвіков, де працює в копальнях 23.000 людей, не найшло узгляднення у працьодавців.

Знова кретийська справа. Збори ворохобників, що відбули ся вчора в Каней (на Креті), рішили вислати послів до грецького парламенту і вибрати провізоричне правительство для удержання ладу на острові. Кількох членів зборів заволоділо міністерствами, окруживши ся послушними собі жандармерією. Чужоземні консулі скликали сейчас конференцію.

До париских дневників телеграфують з в Каней, що ворохобники усунули вже правительство і установили своє. Французкі і англійські війська мають в сих днях заняті Крету. — Оттак всі користають з клопотів Туреччини, навіть Кретийці.

Уступленє російського амбасадора в Царгороді Чарікова. Чаріков, голосний амбасадор в Царгороді зстав зі свого становища відкликаний і іменованій сенатором, що рівнає ся деградациї. Причиною сего, має бути переступленє границь поручень, даних ему російським

правительством в справі отвореня Дарданелів для російської флотії. Своім нетактом мав він викликати нехїть до Росії. Наслїдником Чарікова мав би бути російський посол із Софії Нехлюдов, тому, що він є ознакомлений з балканськими відносинами.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В п'ятицю: руско-кат.: Теодора; римо-кат.: Климентія. — В суботу: руско-кат.: Евтропія; римо-кат.: Кипріяна.

— **Будова церков для гр.-кат. переселенців в Боснії.** Гр. кат. генеральний Вікаріят в Сараєві видав отсю відозву: Невідрадне положенє наших переселенців в Боснії, так під оглядом релігійним, як і матеріальним, змушує мене відкликатись о поміч до наших Братів в Галичині. Для ратования наших переселенців від затраченя віри, обряду і народности треба конче збудувати в кожній оселі церкву — зглядно каплицю — щоби тим способом сотворити на ново осередок релігійного і національного життя, бо нарід лиш тоді опирає ся підшептам і покусам, коли має у себе „свою“ церкву, або бодай капличку. Нарід зубожїлий не є однак в свїлі причинитись до заспокоєня тої потреби. Зібрані на ту ціль леґіти належить відсилати до гр.-кат. генерального Вікаріяту в Сараєві. Спис жертв буде оголошений в часописях.

— **„Прикарпатська Русь“** уладжує собі формальний спорт в напастях і клеветках на посла д-ра Смалє Стоцького і на п. Остапа Луцького за веденє „Селянської Каси“. Хоть вже переведена ревізія виказала, що всі ті напасті безосновні, то мимо сего черновецький кореспондент Л. (Геровський) плюювати дальше згаданих людей та пише вісенїтніці. І хто то пише? „Прикарпатська Русь?“ Чи не тамтї она історія „Самопомощи“, де роблено всякі „воровства“, „сдїлки“ і т. п.? Заки в чужу кишеню полізете, господа, пильнуйте своїх інституцій, та впусьтїте до них трохи свїзїйшого воздуха.

— **Уличний напад** З Сянока пащуть нам: В суботу напали на проф. Ковалїва на улиці два „редактори“, п. Осип Шпитко і п. Сорочневич, які раніше поповсунали ся пасквілями на проф. К. в „Підгірськнм Дзвоні“ і „Вперед-ї“. „Редактор“ п. Шпитко і его товариш напали проф. К. з заду і побили его тяжко, причім п. Шпитко викликавав: „Се за денунциацию товариша!“ Загально припускають, що се напад за успішну роботу, яку він п. Ковалів в обороні перед всякими Шпитками, бо звїсна річ, що проф. Ковалів характер чистий, як слеза і до віякої відлоти не спосїбний. Справу віддано прокураторії. В „Новім слові“ появила ся вістка, будьто би сеї уличний напад був местию за те, що „п. Ковалів, як кореспондент „Руслана“ закинув п. Шпиткови нечесні поступки“. В се нікто не вірить. А впрочім „Руслана“ пильно читаємо і добачуємо лише одно, що героєм в роді Шпитка вільно всіх огидити, за те їх доторкнути ся не вільно. „Редактор“ Шпитко скінчив чотири нормальні класи, видавав ріжні „часописи“ і „Листи з Пекла“ та нікуди місця не загрів, тепер мешкає в домі п. Франчуків і „редагує“ з п. Франчуковою „Підгірський Дзвн“, повний напастий і пасквілів на людей ему немалих, хоть тем міг би мати більше з власного оточеня. От так несуть Шпитки „культуру“ серед Лемків. І коли се роблять люди, що хоруять на манію інтелігентів, то чи можна буде дивувати ся темним Лемкам, як в сеї спосїб стрїнуть колись всякого рода Шпитків? Огида тай тільки!

— **Одна галузь домашнього промислу на Буковині.** З початком р. 1910 на засіданю Виділу „Жіночої Громади“ в Чернівцях, на якім були присутні дир. Шмід і комісар Кешман, рішено приступити до здійсненя давних намірів і мрій збираня вишивок. Вибрано до сего окрему комісію, в якої склад увійшла на р. 1910 п-ні радн. Галбоув, п-на Грушкєвич і п-ні Стернюкова (як відвїчална управителька) і поручено їм впровадити се в жате. „Кравий Базар“ удїляв товариству кредиту в товарах до висоти 3.000 К в міру потреби, а виділ тов а „Ж. Гр.“ дав потрібних на се грошей, крім сего Кр. Базар зобовязав ся посередничити в продажн готових робіт. В протягу несповна двох літ і при дуже малім вкладі гроша уда-

ло ся виконати около 3.000 штук всякого рода вишивок в загальній вартості 11.500 К, в тім около 750 штук самих карнетів на балї до Відня і для наших акад. товариств. Товариство брало участь в виставі в Газі і в виставі у Відні, за що відзначено его вишивки. Тї вишивки продають ся не тільки в межах Австрії, але також найшли збут за границею. Товариство належить до австр. Союзу домашнього промислу у Відні і брало участь в загальних зборах черед своїх делегатів раз через п. Луцьку, а другий раз через п. генерала авдітора Павлуха. В протягу того часу згуртувало около себе 250 робітниць з ріжних околиць Буковини. З початку стрїчано великі перепони в вишиваню через се, що румунське жіноцтво випереджуючи „Жн. Гр.“ в тім, забрало багато руских мотивів, а зглядно наші мотиви змішало зі своїми, так що з гурту треба було вилїминувати все чуже. Також поступ в вишиваню самої роботи є значний, що навіть признав знаток тих річий проф. Кольбєнгаєр, який звідував теєр виставу. Попри саму торговлю вишивками були змаганя також зібрати їх в одну цілість і утрєвалити через виданє друком, що вже маленьку частину їх видано, а решта жеде ліпшого часу. Щоби дати спроможність ширшому загалови оглянути ті вироби, уряджено в р. 1910 маленьку виставу в „Народнім Домі“, а сего року в салях Красового Базару. (За „Нов. Буковиною“).

— **Хто уживає товарів з маркою Р. Т. П.**, причиняє ся до піднесеня поваги Товариства і піднімає жертву фабриканта на рідну школу

— **Страшна катастрофа залїзнична.** З Кракова доносять про страшну катастрофу, яка лучила ся вчора о год. 4:30 рано на залїзничній стації в Тшебїні коло Кракова. На робітничий поїзд ч. 1441, який віз сезонних робітників до Прус, наїхав на стації в Тшебїні инший поїзд, що їхав з противної сторони. В робітничім поїзді находило ся під сю пору около 1.500 людей, переважно з околиць Ніска і Домбчи, та з Конгрєсївки. Поїзд був переповнений робітниками; в однім возі містило ся около 100 людей. Наслїдки зудару були страшні. Сденя, які настали серед нічної птьми, не до описаня. По страшнім гуку ізза удару доносили ся з усіх сторін крики, стони і зойкі покалічених. Жертвою катастрофи упало поверх 100 осіб, з котрих 2 померли, 4 боре ся зі смертю, 60 в тяжко покалічених, а решта лекше. Більшість покалічених то хлопці і дївчата в віці від 15—20 літ.

Першої помічи удїлив нечасливим залїзничий лікар Добожинський і монахи з недалекого монастиря. На місце катастрофи прибула небагом урядова комісія і найшовші ся припадково на місци виспї урядники віденські, а між ними радн. двора Бойрінґєр.

По тимчасовім заосмотреню відвезено 62 покалічених спеціальним ратунковим поїздом до шпитала в Кракові, 40 відїхало через Мисловиці на роботу до Прус, а багато утїкло в поле зі страху перед довшим ліченєм в шпиталу.

Вчорашна катастрофа належить до найбільших, які записано в останних часах. На стації в Тшебїні помер робітник Анд. Юзько з Нового Села, пов. Ніско. В хірургічній клініці в Кракові померла Маряя Шельонжина з Яновиць. Найбільше є зломань ніг і рук, та стовченє від упадаючих куфрїв і від розлітаючих стїн возів. З залїзничого персоналу є тяжко покалічений кондуктор Юл. Альбїнський.

Від зудару розлетїло ся на кусні 15 возів. Причина катастрофи на разі ще не звїсна; в сїй справі веде ся строгє сїдство.

В справі сеї катастрофи видала дирекція залїзниць такий комуїкат: Около год. 4. мін. 20. рано наїхала шибуюча машина на поїзд ч. 1441, що їхав з Тшебїні до Щакової до Прус, причім з 800 робітників, що находили ся в поїзді, 13 тяжко покалічило ся, а 32 легко.

На місце катастрофи перший наслїв помічний поїзд зі Щакової. Лікарської помічи удїлили в першій хвилі місцеві лікарі Добожинський і Скурковський. Опісля приїхав залїзничий санітарний корпус з Кракова. Покалічених, заосмотрєних тимчасово відвезено до краківських шпиталїв. На місце випадку прибув технічний директор північної залїзниць радник Двора Бойрінґєр, начальник руху Тесслер, начальник інспекторату Потучек. В справі катастрофи веде ся сїдство.

„Шкільна Поміч“ у Львові.

Рідко, дуже рідко відкликає ся наше Товариство до жертвенности. Ми свідомі тих несчастлимих потреб, які наша суспільність мусить заспокоувати з власних приватних фондів одиначь на всіх полях національного вашого життя: просвітнім, економічним і політичним. Тим то обмежуємо ся від років на тихих складах прихильників нашого товариства, на одноразових підмогах визначїйших добродїїв Шкільної Помочи (Ексцелєнція Митрополит, „Дністер“, „Народна Торговля“) та прямо сьмішній субвенції красового видїлу (аж 100 К річно!). І при тих мінімальних средствах товариство сповняло і сповняє свою задачу від чотирох десятків літ.

Передовім взяло під свою опіку народні львівські рускі школи, а то: школу ім. Шашкевича, школа Р. Т. П. (видїлову і вправ), школу вправ при державній семінарії жіночїй, а минулого року прибула ще приватна школа ім. Грінченка на Городецькнм передмістю.

Не станемо переходити історію товариства від его починів, подамо їно коротко виказ грошевих підмог, розданих за послїдні два роки на харч, одежу, обуву, поратованє здоровля найбіднїйших наших школярїв. Протягом того часу роздано:

Школї ім. Шашкевича 1.527 К, школам Р. Т. П. 732 К, школї ім. Грінченка 200 К, школї вправ при ц. к. жіночїй семінарії 130 К, 5 підмог ученикам і ученицям шкіл середних на квоту 160 К, 4 стипендії з фонду бл. дам. Врецьони ученикам школи ім. Шашкевича по 11 К 25 сот. на суму 45 К — разом удїлено підмог на квоту 2.794 К.

Сума, як на скромні фонди товариства, велика, але й зникаючо дрібна супроти потреб нашої бідної дїтвори, що в холодї і голоді добуває собі свїтло знаня. А треба признати, що послїдними часами фонди товариства велими поменшали; жертви не впливають так обильно, як оноді, коли ще менше було у Львові руских шкіл, а суспільність наша не мала ще так многих і ріжнородних видатків на потреби національні в самім Львові. Колїсь перед роками було наше товариство в спроможї запомагати частїйше і старшу молодїж семінарії чи шкіл середних, нинї з огляду на зростаюче з кожним роком число рускої дїтвори в народних школах так міських, як і засновуючих ся приватних, мусимо обмежувати чим раз більше круг нашого діланя виключно на школу народну, яка гуртує дїтя найбіднїйшої верстви львівського населеня, що потребують підмоги і на одежину, обуву, на харч і на книжки.

Доки могли, ратували ся ми самі і не простягали рук до жертви — дальше годї. Сими днями висилаємо курсора по Львові до тих людей, які все щиро відносили ся до наших змагань, які розуміють і знають нужду нашої вбогої шкільної дїтвори, які вміють відкликнути ся ділом на кожду потребу національного нашого організму. І ми віримо, що нікто з львівських патріотів і патріотів не залишить вписати свого імени і свого датку в курсорську нашу книжку. Не жадаємо визначних підмог, жедемо на дрібні лептя, дрібні а численні, від усіх.

Хай жеж отворять ся серця для тих найменших наших, а за серцем хай простягнуть ся до них рука.

Від Видїлу тов-а „Шкільна Поміч“:
о. Євген Гузар К. Малицька
голова. секретарка.

Телеграми

з дня 14. марца.

Будапешт. (ТКБ.). Предсїдник палати вельмож гр. Чаки і палати послїв Навай відїхали до Відня і будуть прийняті у цїсаря на послуханю.

Крім сего одержали візваня від цїсаря гр. Андрасса, Шель і гр. Алязар Зїхи, котрих прийме цїсар в суботу.

Кайро. (ТКБ.). Правительство затвердило плян наводненя долишного Єгипту, т. є 399.000 гектарів; простора сї будуть віддані під управу в найближших 4 літах. Виконанє тих робіт буде коштувати 2 і пів мільона фунтів штерлінгів.

Від Редакції.

Між „вишкартованими“ паперами всякого рода повело ся нам вийти обемисте письмо одного з визначних діячів „Рольничо-Кредитного Заведенія“, котрий описує своє „паломничество“ по Росії для вивчення підмоги задля zagrożеного банкрутством згаданого тут банку. Сей посланник „Рольничо-Кредитного Заведенія“ своїм описом кидає цікаве світло на історію сеї інституції, котра сумної пам'яті грала таку важну роль у 80-их рр. XIX ст. в життю руського народу і потягувала за собою вельми багато селянських господарств у пропасть. Думаємо, що оповіщення сего історичного документу причинить ся чимало до прояснення сих доріг, якими ходили наші москвичі і способів, якими вони послугували ся, тому печатаємо се письмо так як оно списане в першому писку.

Сей москвофільський паломник описує своє посланництво ось як:

6. іюля 1884. получив я письмо отъ г. д-ра Ивана Добрянского, въ которомъ представилъ онъ отчаянное состояние рольничокредитного Заведенія, потребуячого наглого ратунку, причеъ апелюю до моего патриотизма, свѣдомости фаховой особенно же дѣлъ нашего банка просилъ неотказати его просьбѣ къ поѣздцѣ въ Россію съ г. Венедиктомъ Площанскимъ для выхлопотанія тамъ между русскими капиталистами или банками нужного займа для

ратования у падаючого Заведенія.

Я ненамисляючися долго, постарался о паспортъ и ждалъ уже готовъ приѣзду г. В. Площанского, дабы разомъ удати ся намъ за границу. Не дождавшись черезъ двѣ недѣли, поѣхалъ я до Львова и тамъ узнавъ къ немалому удивленію, що Дирекція вмѣсто мене выслала уже съ г. Площанскимъ г. Стефана Лабаша въ Петербургъ въ томъ самомъ дѣлѣ неупомнувъ мнѣ ни словомъ о той довольно компромитующей мене замѣнѣ, такъ якъ я никогда неакидался никому.

Около 20. августа 884. вернули оба ти делегаты изъ Петербурга съ голыми руками. 2. сентября 1884. приѣхалъ до мене до Тернополя г. В. Площанскій и принудилъ на силу ѣхать съ нимъ въ Россію въ вѣдомой цѣли, на що я въ концѣ согласился и уже 3. сентября были мы за границею.

Въ Киевѣ съѣхали ся мы съ о. Иваномъ Наумовичемъ и Мірославомъ Добрянскимъ изъ Варшавы, которому послѣдному яко тамошному чоловіку выложилъ я крайнюю потребу поддержки, подалъ нужніи дати къ составленію отвѣтній записки и просилъ помогати гдѣ слѣдуетъ.

Тутъ зайшли въ дорогу немаліи препятствія и недорозумѣнія такъ, що мнѣ приходило вертатися оттуда назадъ въ Галичину. Одна только мысль о предстоящей катастрофѣ нашего банка съ страшными послѣдствіями съ одной, якъ такожде чтобы имѣти спокойную совѣсть задля дѣланя всего отъ мене зависимого, въ другой стороны, повздержала мене; и такъ я рѣшился съ спутниками моими г. г. Наумовичемъ и Площанскимъ ѣхать въ Москву, куда удался два дни напередъ М. Добрянскій. Тамъ прибывши нашлши мы широбратное принятіе яко гостѣ, но я имѣючи на увазѣ мой особенной обявочки для погибаючого заведенія, лишшилъ себѣ пріятности принимамаія полное удѣлу въ

увеселеніяхъ гостинныхъ а навязалъ сейчасъ гдѣ слѣдувало интересъ нашего заведенія и между иншими распочалъ переговоры съ директоромъ московского купеческого банка Иванемъ Сергіевичемъ Аксаковымъ, которой съ начала обѣщаль былъ великую надежду на возжеланный успѣхъ.

Въ свободное время отъ переговоровъ, которіи велися тайно, исключительно между мною яко представителемъ нашего банка и Ив. С. Аксаковымъ, ежедневно въ условленныхъ годинахъ въ моей комнатѣ, сходился я такожде и съ другими лицами русскими и вайшовъ между ними вѣсколькихъ, оказавшихся самими искреннѣйшими патриотами и друзьями нашими, вполне сочувствующими намъ русскимъ Галичанамъ. Одинъ изъ нихъ, многозаслуженный дѣятель, далекий корыстолюбія, которому я открылъ тайну моего посланничества и переговоры, подалъ мнѣ подъ строгою дискрецію широдружескій совѣтъ: — неувлекатися часто заводящими надеждами и обѣщаніями, а взытися за дѣло серіозно, не щадя мѣръ и средствъ для безпечнѣйшого осягненія згаданой цѣли. У насъ, сказалъ онъ, суть люди отличніи, и дѣятельніи патриоты, но у нихъ денегѣ мало или совсемъ нѣтъ. Богатые русскіе (миліонеры) есть то класъ людей больше зимныхъ, недовѣрчивыхъ. Они примунтъ ласкаво и угостятъ, но къ жертвамъ, а до того большимъ, неохотныи. Почти всякій изъ нихъ имѣетъ своего довѣренного, въ тайнѣ укрывающаго ся еврея или якого другого иностранца. Ти узбранники весьма ловкіи прехорошо уорганизовани люди, имѣють вездѣ и во всѣхъ сферахъ безпосредственное и посредственное сношеніе, вліяніе и дѣйствующую силу. Если Вы, говорилъ дальше, хочете належито обезпечитися, и тымъ певнѣйшимъ быти въ хоршемъ успѣху дѣла, такъ совѣтовалбымъ Вамъ неознакомленому съ сдѣлною страной, личностями и отношеніями, прибрати собѣ одного изъ такихъ довѣренныхъ къ помощи, — ро-

зумѣтся за соотвѣтнымъ вознагражденіемъ.

Я выслушалъ все то съ недовѣріемъ и безъ вниманія, но уже по 8 дневныхъ безуспѣшныхъ переговорахъ съ И. С. Аксаковымъ попалъ въ большое отчаяніе и рѣшился дабы ратовати по возможности Заведеніе, послѣдувати совѣтowi упоминаемого широго друга и обратился къ нему съ прошеніемъ представити мнѣ конечно чоловіка способного и надаючого ся подъ кождымъ взглядомъ къ посередничеству. Онъ представилъ мнѣ такого однакъ подъ выразнымъ условіемъ самой строжайшей тайны о томъ, зацо я ружался честію за додержаніе свято безусловного невязленія лицѣ въ тоту справу входящихъ. Съ посередничеству тымъ условился я остаточно на 1/2% вознагражденія съ сумы выхлопотаной якимъ бы небудь титуломъ въ пользу Заведенія и зачисливъ ему напередъ 200 рублей. Здѣсь небыло мѣстце теряти время на долго тревалу и опасную переписку съ Дирекцію во Львовѣ за розрѣшеніемъ або важнѣйшимъ всего считалъ я преслѣдовати головную цѣль нещадя труда и впрочемъ ничтожныхъ сорозмѣрно важности дѣла средствъ матеріальныхъ. Я уважался управленнымъ къ тому тѣмъ больше, что имѣлъ полномочіе Дирекціи въ которомъ между прочимъ выразно сказано: „уполномочиваемъ Васъ предпринимать отъ имени общаго рольничого кред. Заведенія во Львовѣ все нужное по дѣламъ этого заведенія, вступать въ переговоры съ лицами и обществами имѣщими прикосновеніе или вліяніе на ходъ порученного нами дѣла и пр.“ Дальше же управилляло мене и собственноручное письмо къ мнѣ г. д-ра Добрянского отъ 9/10 84. въ которомъ сказано: „Мы съ нетерпѣніемъ выжидаемъ отъ Васъ якої угѣшительной вѣсти, бо если въ найкоротшомъ времени ненадосѣтеть помощь, страшная катастрофа неизбежимою.“

(Дальше буде).

Вже час

Замовляти 6

Народній Торговлі

Природні Літургічні

ВИНА

Австрійскі по 96 К. за гект. франсо Львів
 Герцеґовиньскі по 110 К. " " "
 Геґелайскі по 120 К. " " "
 Самороднер по 132 К. " " "
 Самороднер (Special) по 160 К за гект. "

При замовленяхъ низше гект. цѣна висша і то: при замовленяхъ від 50 до 100 літрів о 4 сот. на літрі, а при замовленяхъ низше 50 літрів о 8 сот. на літрі.

Бочки, виславі франсо до „Маґазину Нар. Торґ. Стрій“ приймаємо до двохъ місяцівъ назад по цѣні нечисленій. (9—15)

Тисячі ПРИЗНАНЬ до перегляду.

!!!Купуйте!!!

одобреній Радою шкільною краввою і виданий накладом „Видавництва Чина св. Василя В.“ в Жовкві підручник

Д-ра Богдана Барвіньского п. з. „Оповіданя з рідної історії“.

Підручник обнимає 190 сторін тексту XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кредитовій папері і 2 мапки. В гарній полотняній оправі коштує всего 2 К 20 с.

Сей підручник є першим підручником рідної історії для руських середнихъ шкіль і дає шкільній молодежи вперше повний образъ нашої бувальщини. Писаний так, що надає ся не лише для учеників І. класи середнихъ шкіль, але при недостатці ишого підручника й для учеників висшихъ класъ, для руських видѣловихъ шкіль, для семинарій і лицевъ та до кваліфікаційнихъ іспитівъ на народнихъ і видѣловихъ учителів.

Надає ся він до науки в дівочихъ та хлопчачихъ бурсахъ і інститутахъ, а і за своєї приступности такожде для нашихъ читалень, для селян і міщан. З хісною може повчати ся з него нашої історії й кождий освічений Русин, що не має часу розчитувати ся в обемистихъ книжкахъ.

У Львові набувати можна в „Книгарні Наук. Товариства ім Шевченка“, Ринок 10.

Ц. К. НАДВОРНІ ДОСТАВЦІ

п. лядштеттер і сини

МОДНІ ТОВАРИ **ЛьВІВ**
ул. Академічна ч. 10.

Асекуруйте своє майхо від огню в „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не повести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тільки в руськім товаристві взаїмнихъ обезпеченъ „ДНІСТЕР“

Нема жадного ишого руського товариства асекураційного, тільки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати заобезпеченія селянськихъ будинків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїмъ членам; на рік 1911 вносять зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шкоди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двохъ господарів на оцінюваннє.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руськимъ школамъ і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровани в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіхъ великихъ банкахъ і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносять в кінець 1911 року 3,353,305 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на житє у всіхъ догіднихъ комбинаціяхъ (на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренті).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечати від крадежи з вломомъ движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслі за дешевою оплатою премій.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмнихъ обезпеченъ „Дністер“ у Львові, у власнімъ домі ул. Руска ч. 20.

Ол. Галичанка.

Вражія з гороги.

Море. З одеськихъ спогадів. Паролавамъ з Одеси до Ялти. В Ялтї та її околиці. З Києва. На Тарасовій могилі. З Кам'янця Подільського. Тівольскї каскади. Перший вечер в Венеції. Сан-Ремо, Італійскій карнавал. По Рівері. Вражія з Монака. Карнавал в Нідці.

Дістати можна в друкарні Ів. Айхельбергера, Львів Ринок ч. 10.

Подвійний хосен!

Хто набуває в „Торговельно-промисловий Союзі“ ул. св. Антонія ч. 1.

Вишвані сорочки від 12—20 К,
 " краватки " 2-50 К,
 " ручники " 8— К

Переписні листки Магастирского дуже гарні по 10 сини так само гупульскі виробы. Килими по 16 К 1 метр. Машини до писаня „Адлер“ руска 600 К — руско польска 650 К і проче — той дає заробляти свому і спрочияє більший процент на рідні школи. Замовляя л и ш письменно!

„Торговельно-промисловий Союз“ у Львові ул. св. Антонія ч. 1.
 Гроші слати ул. Мохнацкого ч. 12.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Відїзд з Головного двірця до: Приїзд на Головний дворець з:

рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі	станція	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
3:40	8:22*	2:45*	7:00*	11:10	Кракора	5:50	9:00*	—	5:48	9:50
—	8:45	6:05	7:30	12:35*	Кракора	7:30	10:15	1:30*	8:25*	2:22*
—	—	5:46	—	—	Мшаня	—	—	—	7:15	—
—	—	3:50	—	—	Ряше а	—	—	1:10	5:40	—
6:15	10:40	2:18*	8:46	11:13	Підволочиск	7:20	11:55	2:10*	—	10:30
—	—	—	2:35	8:38*	Красного	—	8:08*	—	10:10	—
6:00	9:55*	2:20*	—	10:48	Чернівців	8:05	—	2:05*	—	9:34
—	9:37	—	—	2:50*	Чернівців	—	—	5:52	6:26*	12:05
—	—	3:05	—	—	Станіславова	—	10:25	—	—	—
—	—	—	6:29	—	Коломиї	5:45	—	—	—	—
6:00	—	1:45	6:50	11:25	Стрия	7:28	11:40	6:45	—	11:00
7:30	—	1:45	6:50	—	Лавочного	7:28	11:40	4:25	—	11:00
6:35	9:05	3:40	—	10:40	Самбора	8:00	9:58	1:40	9:00	—
7:35	—	2:28	7:49	11:35B	Рави р. Брухович	7:33	—	1:26	8:00	—
6:06	7:22	—	—	11:35B	Брухович	—	—	—	—	—
8:20	—	—	—	6:00	Ялорова, Янова	8:15	—	4:30	—	—
5:58	—	—	6:16	—	Підгайш	—	11:15	—	10:20	—
5:58	—	—	6:16	—	Винників	—	11:15	—	10:20	12:16K
7:50	—	2:50	—	—	Стоянова	—	10:04	—	6:30	—

Відїзд з Підзамча до: Приїзд на Підзамче з:

рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі	станція	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
6:30	11:01	2:33	9:09	11:33	Підволочиск	7:01	11:3	1:55*	—	10:13
—	—	2:52	8:51*	—	Красного	—	7:49**	—	5:16	—
6:12	—	—	6:30	—	Підгайш	—	10:5*	—	8:52	—
6:12	—	1:30	6:30	10:40K	Винників	7:26	10:5	6:24	9:57	12:00K
8:12	—	—	5:38	—	Стоянова	9:42	—	6:11	9:57	—

Відїзд з Личакова до: Приїзд на Личаків з:

рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі	станція	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
6:31	—	—	6:51	—	Підгайш	—	10:35	—	9:36	—
6:31	—	1:49	6:51	—	Винників	7:08	10:36	6:06	9:36	11:43

* поспішний поїзд. поїзд поки що не їздить. Е лише в неділі. К в суботи і неділі.